

JEDEN

Problém je vo mne. Nemôžem veci nechať tak. Otravuje ma to. Keď vidím nejaký problém, chcem ho vyriešiť hneď a zaraz. Nie bez príčiny ma prezývajú Fixie.

Chcem povedať, že to môže byť dobrá vec. Napríklad na svadbe mojej najlepšej priateľky Hannah. Prišla som na hostinu a hneď som si všimla, že na polovici stolov nie sú kvety. Rozbehla som sa to vyriešiť, skôr ako prídu ostatní hostia, a Hannah sa mi vo svojom príhovore poďakovala, že som to vyriešila. Takže to bolo okej.

No na druhej strane som napríklad zmietla smietku z nohy ženy, ktorá sedela vedľa mňa pri bazéne vo wellness. Chcela som iba pomôcť. Lenže ukázalo sa, že to nebola smietka, ale chlp vyrastajúci jej na stehne. A potom som to ešte zaklincovala, keď som vyhlásila: „Myslela som si, že je to smietka.“ Žena očervenela a dve vedľa sediace ženy sa obrátili, aby sa na to pozreli...

Nemala som radšej nič hovoriť. Teraz to už chápem.

V každom prípade som taká a je to moja zvláštnosť. Nemôžem nič nechať len tak. A práve v tejto chvíli ma trápi plechovka koly. Zostala na hornej polici v jednej časti nášho obchodu pred šachovnicou, ktorá je tam na ukážku. Asi ju niekto otvoril alebo ju silno stisol a offkal všetko

navôkol hnedou tekutinou. A potom to neupratal. Kto to len mohol byť?

Ako sa obzerám prižmúrenými očami po obchode, podozrenie padne na Grega, nášho staršieho asistenta. Greg niečo popíja celý deň. Ak práve nie niečo z plechovky, tak potom filtrovanú kávu zo svojho hrnčeka v štýle maskáčov, ako keby bol na vojne a nepracoval v obchode s domácimi potrebami v Actone. Vždy ho má na svojom mieste, občas ho vopchá do rúk zákazníkom a hovorí: „Podržte mi to na chvíľu.“ Kým nevezme tanierik, aby im ho ukázal. Stále mu opakujem, že sa to nehodí.

No teraz nie je čas na výčitky. Ktokoľvek sem strčil tú plechovku (určite to bol Greg), zostali tu nepekné flaky, a o chvíľu má prísť dôležitá návšteva.

Áno, viem, že je to vysoko na poličke. Viem, že to nie je bežné. Väčšina ľudí by hodila plecóm a povedala: *No a čo. Pozrime sa na to z nadhľadu.*

Lenže to mi nikdy nešlo.

Snažím sa nepozerať sa tam, sústrediť sa na zvyšok obchodu, ktorý vyzerá čisto, síce trochu chaoticky, ale to je náš štýl. (Tento rodinný obchod naša rodina vlastní už od roku 1985, ako máme uvedené vo výklade.) Predávame tu všeličo, od nožov a záster až po sviečky, a všetko treba niekam umiestniť.

Zrazu kútikom oka zazriem v kuchynskej časti staršieho muža v nepremokavom plášti. Trasúcou sa rukou sa načahuje k obyčajnému bielemu hrnčeka. Ponáhľam sa k nemu, aby som mu pomohla.

„Počkajte,“ milo sa naňho usmejem, „pomôžem vám. Potrebujete ich viac? Alebo chcete aj niečo iné?“

„Nie, ďakujem,“ odvetí traslavým hlasom. „Potrebujem iba jeden biely hrnček.“

„Je biela vaša obľúbená farba?“ nástojím, lebo na jednom bielom hrnčeku je čosi dojemné. Neznesiem to.

„Hej.“ Prejde očami po policiach. „Potrebujem aj hnedý hrnček.“

„Možno tento?“ Vyberiem jeden hnedý, ktorý si asi nevšimol, lebo bol zastrčený príliš vzadu. Je trochu veľký a má pekne tvarované uško. Je to pekný domáci hrnček.

Muž zdvihne oči a ja premýšlam. „Vedela som to.“ Ak máte jednotvárný život, aj výber hrnčeka vám pripadá vzrušujúci.

„Je o libru drahší,“ poviem mu. „Teda stojí štyri libry deväťdesiatdeväť. Je to v poriadku?“

Lebo človek nikdy nevie. Nemôže predpokladať. Učil ma to otec.

„Áno, je to v poriadku,“ usmeje sa muž. „V poriadku.“

„Výborne. Podťte tadiaľto.“

Opatrne ho vediem úzkou uličkou, očami sledujem nebezpečné časti. Nie je to sebecké gesto, ako by sa mohlo zdať, ale tento muž môže niečo zvaliť. Ruky sa mu trasú, pohľad má neistý, jeho plášť je obnosený a vlečie ho za sebou... Naozaj by mohol niečo zhodiť. A podlaha plná črepín je to posledné, čo teraz potrebujem. O chvíľu príde Jakeova návšteva.

Široko sa usmejem na starého muža a skrývam tie najtajnejšie myšlienky, hoci už pri mene Jake mi od nervozity zovrie žalúdok. Je to tak vždy. Pomyslím si na brata a zovrie mi žalúdok. Už som si na to trochu zvykla, ale viem, že to nie je normálne. Neviem, aký pocit majú zo svojich súrodencov iní ľudia. Moja najlepšia priateľka Hannah súrodencov nemá a takúto otázku nekladiete hocikomu, no nie? *Aký pocit máte zo svojich súrodencov? Bojíte sa, ste z nich nervózni?* No pri svojom bratovi Jakeovi sa tak cítim. Pri

sestre Nicole necítim strach, ale tlak, akoby ma niečo udrelo. A dosť často.

V každom prípade ani pri jednom z nich nemám dobrý pocit.

Možno preto, že sú odo mňa obaja starší a zvykli si, že ich treba poslúchať. Keď som začala chodiť na druhý stupeň ako jedenástočná, Jake mal šesťnásť a bol hviezdou futbalového tímu. Nicole mala pätnásť a bola krásna ako modelka. Ľudia sa ma zvykli vypytovať: „Naozaj je Jake Farr tvoj brat? Naozaj je Nicole Farrová tvoja sestra?“

Nicole už vtedy bola vzdialená a neurčitá rovnako ako teraz, ale Jake bol už vtedy dominantný. Sústredený, nadšený. Rýchlo sa rozhneval. Dodnes si pamätám, ako sa pohádal s mamou, vyšiel von, kopal na ulici do plechovky a nadával do noci. Sledovala som ho z okna na poschodí a bola som vydesená. Teraz mám dvadsaťsedem rokov, ale to jedenástočné dievča je stále kdesi vo mne.

Okrem toho sú aj iné dôvody, prečo sa pri Jakeovi cítim ako odpad. Skutočné dôvody. Finančné dôvody.

Na to však teraz nebudem myslieť. Namiesto toho sa usmejem na toho starého muža, snažím sa v ňom vyvolať dojem, že mám naňho všetok čas na tomto svete. Tak by to urobil otec.

Pokladnica zazvoní, keď vypadne bloček, a starý muž vytiahne ošúchanú koženú peňaženku na mince.

„Päťdesiat...“ povie a hľadá na mincu. „Je to päťdesiat pencí?“

„Pozriem sa,“ povie presvedčivo pokladníčka Morag. Pracuje u nás už sedem rokov. Najprv bola naša zákazníčka, potom sa prihlásila, keď videla oznam v obchode. Teraz je asistentkou manažéra a stará sa hlavne o predaj pohľadníc – má na to oko. „Nie, to je desať pencí,“ po-

vie milo starému mužovi. „Nemáte tam ešte nejakú inú mincu?“

Očami zablúdím k plechovke a pokvapkanej šachovnici. Nezáleží na tom, vravím si. Teraz nie je čas, aby som to riešila. A návšteva si to nevšímne. Prídu nám ukázať svoje olivové oleje, nie prezerať si obchod. Nevšímaj si to, Fixie.

Nevšímaj si to.

Bože, nemôžem, asi sa zbláznim.

Znova tam hľadím a moje prsty robia to, čo robia vždy, keď chcem beznádejne niečo napraviť, keď sa v nejakej situácii idem zblázniť. Klepkám nimi po niečom a najradšej by som dupala aj nohami. Alebo chodila hore-dolu.

Robím to už od mala. Je to silnejšie ako ja. Viem, že by bolo šialené vziať teraz rebrík a vedro s vodou a umývať tie flaky, keď návšteva môže prísť každú chvíľu. Viem to.

„Greg!“ Keď sa objaví v časti so skleným tovarom, nedokážem už zastaviť príval slov. „Rýchlo choď po rebrík. Musím vyčistiť tie škvvrny.“

Greg sa pozrie tam, kam ukazujem, a zatvári sa previniť, keď si všimne plechovku.

„Nebol som to ja,“ zašomre. „Určite som to nebol ja.“ Chvíľu mlčí a potom dodá: „Alebo ak som bol, nevšimol som si to.“

Greg je veľmi oddaný nášmu obchodu a pracuje celé dni, takže mu často odpúšťam.

„Je jedno, kto to bol,“ odvrknem. „Musíme to vyčistiť.“

„Dobre,“ povie Greg, ale pritom zjavne premýšľa. „Hej, ale neprídu každú chvíľu tí ľudia?“

„Áno, preto musíme konať rýchlo. Musíme sa ponáhľať.“

„Dobre,“ prehodí Greg, ale ani sa nepohne. „Dobre, chápem. Kde je Jake?“

Je to veľmi dobrá otázka. Práve Jake sa má stretnúť s tými ľuďmi s olivovým olejom. On zorganizoval toto stretnutie, zoznámil sa s nimi v bare. A zatiaľ tu nie je.

No nič z toho nepoviem nahlas, lebo som oddaná svojej rodine. Oddanosť rodine je v mojom živote jedna z najdôležitejších priorít. Možno aj najdôležitejšia. Niektorí ľudia si myslia, že ich vedie Ježiš, ja si myslím, že je to môj otec. Viedol ma, kým nezomrel, a hovorieval svojím prízvukom z East Endu: „Rodina je na prvom mieste, dcérka. Rodina nás ženie vpred. Rodina je všetko.“

Takže naším náboženstvom je rodina.

„Vždy ťa v tom nechá, myslím Jake,“ zašomre Greg. „Nikdy nevieš, kedy sa objaví a kedy nie. Nedá sa naňho spoľahnúť. Napríklad dnes tu máme málo ľudí, lebo tvoja mama má deň voľna.“

Všetko to je možno pravda, ale v hlave znova počujem otcov hlas: „Na prvom mieste je rodina, dcérka. Chráň ju na verejnosti. Vybavíš si to s nimi neskôr, v súkromí.“

„Jake má svoj pracovný čas,“ pripomeniem Gregovi. „Tak sme sa dohodli.“

Všetci štyria Farrovci pracujeme v obchode – mama, ja, Jake a moja sestra Nicole –, ale iba mama a ja na plný úväzok. Jake sám seba nazýva „konzultantom“. Má ešte svoj vlastný podnik a okrem toho si robí online titul magistra, takže sem nazrie, iba keď môže. A Nicole robí inštruktoriku jogy od pondelka do piatka, takže sem chodievam len cez víkendy. Teda občas.

„Asi je na ceste,“ dodám rázne. „Musíme si s tým zatiaľ poradiť sami. No tak, bež po ten rebrík!“

Greg vlečie rebrík cez obchod a ja sa ponáhľam do miestnosti vzadu, aby som do vedra napustila horúcu vodu. Postavím rebrík, umyjem tie škvrny, vezmem plechov-

ku, zoskočím a všetko bude upratané, skôr ako prídu tí ľudia. Jednoduché.

Oddelenie zamerané na voľný čas v našom obchode je trochu zvláštne, plné pomôcok na prípravu čajov a džemov. No tak ho zariadil otec a my sme to nikdy nezmenili. Otec mal rád stolové hry. Vždy hovorieval, že sú v domácnosti také dôležité ako lyžice. A naozaj, občas k nám prídu zákazníci po kanvicu a odchádzajú s Monopolmi.

Odkedy zomrel, prešlo už deväť rokov, a my sa snažíme držať obchod v chode presne tak, ako ho vytvoril. Stále tu predávame pelendreký všetkých druhov. Stále tu máme malé oddelenie železiarskeho tovaru. A voľnočasové oddelenie je plné hier, lôpt a vodných pištolí.

Otec mal schopnosť predať všetko a každému. Vedel očariť. Nebol však nečestný lichotník, bol geniálny lichotník. Veril každému produktu, ktorý predával. Chcel, aby ľudia boli šťastní. Robil ich šťastnými. Vytvoril v tomto malom zapadnutom kúte západného Londýna komunitu (sám seba nazýval imigrantom, lebo sa narodil vo východnom Londýne) a stále to tak funguje. Aj keď zákazníkov, ktorí otca poznali osobne, je s každým rokom menej.

„Dobre,“ prehodím a ponáhlam sa cez obchod s vedrom v ruke. „Bude to len sekunda.“

Vyleziem po rebríku a začnem drhnúť hnedé škvrnky. Vidím dolu pod sebou Morag, ktorá nejakému zákazníkovi ukazuje škrabku na zemiaky. Najradšej by som sa do toho zapojila, lebo o nožoch viem veľa, absolvovala som školenie. No človek nemôže byť naraz všade...

„Už sú tu,“ oznámi vtom Greg. „Už zaparkovali na parkovisku.“

Jake trval na tom, aby sme tým ľuďom s olivovým olejom rezervovali naše jediné parkovacie miesto. Opýtali sa:

„Máte parkovisko?“ a on nechcel povedať: „Máme len jedno miesto,“ lebo v tom ohľade je snob, takže namiesto toho by vzletne odvetil: „Pravdaže.“ Ako keby sme tu mali všetko.

„Žiaden problém,“ odvetím bez dychu. „Už to mám. V poriadku.“

Hodím handru do vody a rýchlo zostupujem po rebríku. Plechovku od koly mám v jednej ruke. Tak. Hneď som dolu a...

„Opatrne po tom rebríku.“

Počujem pod sebou Gregov hlas, ale on vždy tak hlúpo dodržiava všetky bezpečnostné pravidlá, ktoré číta na internete, že ho vôbec nepočúvam a ponáhlam sa nadol, až kým neskríkne: „Stop!“ Vyzerá naozaj znepokojene.

„Fixie!“ vykrikuje od pokladnice Stacey. Je to naša ďalšia asistentka predaja a neujde vám jej prenikavý nosový hlas. „Dávaj pozor!“

Zakrúti sa mi hlava a chvíľu mi trvá, kým si uvedomím, čo som urobila. Zachytila som sa rukávom o obruč na netball, tá sa zachytila o veľkú nádobu s loptami skákalkami. A už je na kraji police... nie je to nič. Zachytím to. Dokelu...

„Panebože!“

Voľnou rukou sa chránim pred spŕškou malých loptičiek. Skáču mi na hlavu, plecia, po celom obchode. Dopekla, prečo ich tu máme tak veľa?

Keď sa dostanem naspodok rebríka, zdesene sa okolo seba poobzerám. Je zázrak, že sa nič nerozbilo. No aj tak, podlaha je plná loptičiek.

„Rýchlo!“ kričím na Grega a Stacey. „Tímová práca. Rýchlo ich pozbierajte, ja idem v ústrety návšteve.“

Ponáhlam sa k dverám a Greg so Stacey nestrácajú čas, ale nevyzerajú ako tím, skôr naopak. Narážajú do seba

a nadávajú. Greg si strká loptičky dopredu za tričko a do vreciek na nohaviciach a ja zakričím: „Dávaj ich naspäť do tej nádoby!“

„Ja som si tie škvrnky od koly vôbec nevšimla,“ zašomre Stacey, keď okolo nej prechádzam. „Mala si to nechať tak.“ Mykne plecom.

No a čo? najradšej by som jej odsekla, ale neurobím to. Stacey je dobrá predavačka a som rada, že je tu. Len si musím poradiť s tým, čo mama skrátene nazýva SNCH (Staceyine nevhodné chvíle).

To však nie je skutočný dôvod, že nepoviem nahlas, že má pravdu. Mala som to nechať tak, ale nemôžem si pomôcť, vždy chcem všetko napraviť. Som už raz taká.